

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 268/24
17.5.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Стевица Назарчић, адвокат из Вршца, ул. Ж. Зрењанина бр. 29, против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Илија Ђурђевић, адвокат из Вршца, ул. Иве Милутиновића бр. 28, ради изрицања заштитне мере од насиља у породици, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу П2 394/23 од 12.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 17.5.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П2 394/23 од 12.03.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици па је забрањено туженом ББ из ... приближавање тужилу АА на удаљеност не мањој од 300 метара, осим у случајевима судских спорова који подразумевају присуство на рочиштима, у трајању од годину дана. Ставом другим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици па је наложено туженом исељење из куће у којој живи тужилу АА у периоду на годину дана. Ставом трећим изреке је забрањено туженом ББ да приступа простору око и у место становања или евентуално месту рада тужилу АА у периоду од годину дана. Ставом четири изреке је констатовано да ће мера заштите од насиља из породице из става првог изреке ове пресуде, трајати годину дана од дана доношења пресуде, с тим што се могу продужавати док не престану разлози због којих је мера одређена. Ставом петим изреке је констатовано да жалба не задржава извршење пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени побијајући је у целости, из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка је образложено тражио.

Тужиља је одговорила на жалбу туженог.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (Службени гласник РС” бр.72/11, бр.72/2011, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014, 87/2018 и 18/20) у вези члана 202 Породичног закона, Апелациони суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју жалба туженог посебно указује јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за пресуђење који нису у супротности са садржином изведених доказа, изрека пресуде је јасна и непротивречна разлозима датим у образложењу, како у односу на чињеничне закључке, тако и примењене прописе.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су супружници који живе заједно 32 године на адреси ... Уназад више година, тужени је почео да долази кући у алкохолисаном стању, да пушта гласно музику, тада је називао тужиљу погрдним именима и присиљавао на сексуалне односе. Тужиља је дана 16.07.2023. године пријавила туженог због наведених понашања, обзиром да није могла да више трпи овакво његово понашање, услед чега је од стране ПС Вршац туженом ББ изречена хитна мера привремена забрана приласка и даље контактирање жртве на период од 48 часова, и привремено удаљење из стана на адреси ..., ... у трајању од 48 сати. Решењем Основног суда у Вршцу НП 130/23 од 17.07.2023. године продужене су изречене хитне мере удаљење могућег учиниоца из стана и забрана учиниоца да контактира жртву насиља и прилази јој на период од 30 дана, односно до 16.08.2023. године у 19,27 часова. Након изречене мере, тужени се иселио из куће и сада му је боравиште на адреси ..., ул.... Тужени ББ је прекршио изречену забрану, па је од стране Прекршајног суда у Вршцу ПР 1621/23 од 17.07.2023. године кажњен казном затвора у трајању од 7 дана, коју казну је издржавао у Казнено поправном заводу у Панчеву. По мишљењу Центра за социјални рад у Вршцу од 18.08.2023. године, жртва АА је пријавила насиље дана 16.07.2023. године, те је утврђено психичко насиље у породици од стране супруга ББ, које траје годинама, повремено се догађа и физичко насиље у виду гурања и тако што је вуче за косу, а често се догађа да ББ своју супругу присиљава на сексуалне односе када она то не жели. Тужиља осећа страх за своје здравље и живот, те је процењен као висок степен ризика од насиља у породици, јер могући учинилац насиља ББ нема формиран критички став према насиљу које врши према супрузи АА, као и то да је дугогодишњи зависник од алкохола, а насиље траје више година и жртва је забринута за своју безбедност. Исти је прекршио хитне мере због чега је био на издржавању казне затвора. Брак међу парничним странкама је разведен дана 08.12.2023. године, доношењем пресуде Основног суда у Вршцу П2 326/23. Наредбом ОЈТ Вршац од 09.10.2023. године је одложено кривично гоњење осумњиченог ББ због

сумње да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194 став 1 КЗ и наређено туженом да се у року од 2 дана од дана пријема наредбе подвргне одвикавању од алкохола, а према извештају лекара специјалисте Специјалне болнице за психијатријске болести тужени се јавља код лекара у одређеним данима и налази се у поступку одвикавања од алкохола. Тужени се иселио из куће у којој живи тужиља и живи у стану који је узео у закуп, док тужиља живи у кући, која је у власништву заједничког сина, с тим што право доживотног плодуживања имају тужиља и тужени. Тужени повремено, а након доношења другостепене пресуде, долази у летњу кујну и башту, коју обрађује да не закорови, а када тужени долази да обрађује башту, тужиља не излази из куће јер се плаши туженог.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно логично и недвосмислено произилази из доказа изведених у првостепеном поступку, па наводима жалбе туженог чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда није доведено у сумњу.

Имајући у виду напред изнето, првостепени суд је правилно применио материјално право одредбе члана 197 и 198 став 2 Породичног закона, када је сходно наведеним законским прописима одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

За своју одлуку првостепени суд је дао јасне и довољне разлоге, које у свему као правилне прихвата и Апелациони суд.

Жалбом се побија правилност оцене изведених доказа, иако је првостепени суд утврдио у потпуности све битне чињенице на начин прописан чланом 8 ЗПП по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка.

Насиље у породици дефинисано је чланом 197 Породичног закона, тако што је у ставу 1 прописано да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице, док су у ставу другом наведени карактеристични видови насиља у породици који се у пракси најчешће испољавају, уз одређење да се насиљем у породици сматра свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице.

Према члану 198 став 1 Породичног закона против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици којим се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим члановима породице.

Насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са члановима породице, за које да би било квалификовано као насиље у породици није неопходан одређени континуитет (трајност таквог понашања), већ је у одређеним ситуацијама довољан и један акт понашања који има карактер насиља у породици. Поред тога неопходно је да суд покаже "нулту толеранцију" на насиље што подразумева да се свако понашање које одступа од стандарда нормалног опхођења и комуницирања са члановима породице мора

квалификовати као дрско, безобзирно, односно злонамерно понашање. Дрскост, безобзирност и злонамерност су управо компоненте насиља у породици и његова суштинска обележја која га јасно разликују од дозвољеног понашања, при чему се ради о правним стандардима чију садржину суд утврђује својим судом вредности имајући у виду све објективне и субјективне, као и специфичне околности сваког конкретног случаја.

Супротно наводима жалбе, и по оцени Апелационог суда се у конкретном случају, у понашању туженог, који је упућивао тужилци псовке, увреде, долазио кући у алкохолисаном стању, физички насртао на тужилцу у виду гурања и чупања за косу, стичу елементи насиља у породици и да је због опасности од даљег продубљивања конфликта оправдано одређивање мера заштита од насиља у породици, како је то проценио и Центар за социјални рад. Одлука о основаности тужбеног захтева није заснована само на мишљењу овог органа о сврсисходности тражених мера, већ на чињеницама утврђеним и из осталих изведених доказа у поступку који су правилно цењени од стране првостепеног суда као јасни, уверљиви и међусобно сагласни, и то из исказа тужилце и писмених доказа, из којих несумњиво произилази да је тужени својим понашањем угрозио психички и физички интегритет тужилце.

Без утицаја на оправданост одређивања мера заштите од насиља у породици је навод жалбе да се тужени од тренутка изрицања хитних мера у првостепеном поступку није обратио ниједном речју тужилци, није је узнемиравао, није имао сусрет нити било какву комуникацију са њом. Ово стога што по становишту Апелационог суда, мере заштите од насиља у породици се изричу због већ испољеног насиља и сврха заштитних породично правних мера јесте да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују и подстичу понављање насиља, односно извршење других видова насиља.

С тим у вези, неосновано је и указивање туженог у жалби да првостепени суд није узео у обзир чињеницу да се тужени подвргао одвикавању од алкохолизма у оквиру Специјалне болнице за психијатријске болнице и да не конзумира алкохол од изрицања хитних мера, што је главни узрок лошег понашања туженог. Наиме, из утврђеног чињеничног стања произилази да је ово први пут да се тужени подвргнуо терапији одвикавања од алкохолизма, те да је раније покушавао више пута сам да престане али му то није успевало, како то и сам наводи. Даље, Центар за социјални рад процењује да је степен ризика од насиља у породици висок. Суштина изрицања мера заштите јесте и у њиховом превентивном деловању, пошто штити члана породице који је жртва и спречава његово даље узнемиравање, у смислу понављања насилничког понашања, и њихово временско трајање треба да пружи сигурност жртви и код ње. Како код тужилце постоји оправдан страх од туженог који је, поред психичког насиља испољавао и акт физичког насиља (гурао је и вукао за косу), те како наведени акти имају тенденцију понављања, а тужени је раније кршио изречене хитне мере, то је правилно првостепени суд одредио мере заштите од насиља у породици и то забрану приближавања тужилци на удаљеној мањој од 300 метара и иселење из куће, у трајању од годину дана.

Наведене мере су и по ставу Апелационог суда неопходне како би се тужени објективно спречио у даљем испољавању понашања које одступа од стандарда нормалног опхођења и комуницирања са тужиљом као чланом породице, и поред чињенице да се иселио из куће (који чин свакако није био добровољан, већ по изреченој мери, коју меру је тужени својевремено прекршио), те како би се за тужиљу обезбедио мир и спокојство за одређени временски период.

Како је побијана пресуда заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и на правилној примени материјалног права, иста је морала бити потврђена.

Приликом доношења другостепене одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе али је нашао да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност одлуке, те да су исти ирелевантни за другачију одлуку суда, то нису предмет посебног образлагања сходно овлашћењу из одредбе члана 396 ЗПП.

Са свега наведеног, на основу одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Одлучујући о захтеву туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, Апелациони суд у Београду је оценио да му накнада тих трошкова не припада, с обзиром на то да тужени није успео у жалбеном поступку, због чега је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде применом члана 165 став 1 у вези са чланом 153 ЗПП.

**Председник већа-судија,
Иван Негић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић